

Informační zdroje k 1. a 2. světové válce

Mgr. Pavel Šrámek, Ph.D.
Státní okresní archiv Zlín

Zájem o světové války

2014, 2015, 2018 – kulatá výročí

Zvýšený zájem o události a osoby

Dotazy na:

- účastníky 1. SV (padlé, co přežili)
- legionáře
- vojáky z 2. SV
- předky ve válce

Kroniky a světové války

1. světová válka

- ne vždy se kroniky vedly (zákon 1920, nařízení 1921)
- zápisy přerušeny, kronikář narukoval

2. světová válka

- 1940 nařízeno odevzdat kroniky
- vráceny postupně až 1946

Vojenský ústřední archiv

The screenshot shows the homepage of the Military Central Archive (Vojenský ústřední archiv) in Prague. The browser address bar shows the URL www.vuapraha.cz/. The page features a blue header with the archive's logo and name. Below the header, there is a language selection dropdown menu and a search bar. The main content area is titled "Domovská stránka" and contains a paragraph describing the archive's mission. A navigation menu on the left lists various sections such as "Aktuality", "Ředitelství", and "Správní archiv MO". The main content area includes links for "Uzavření badatelsky VHA", "Výstava", and "UPOZORNĚNÍ PRO ŽADATELE O INFORMACE Z VHA". A GPS location is provided as "GPS : 50°05'10"N 14°18'30"E". At the bottom, there is a photograph of the archive building.

Domovská stránka | VO. x + v

www.vuapraha.cz/

 VOJENSKÝ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV

Select Language

Domovská stránka

Vojenský ústřední archiv je vojenské zařízení resortu Ministerstva obrany ČR.

Působí na úseku všestranné péče o archiváře a dokumenty, vzniklé z činnosti předchůdců a současných součástí Ministerstva obrany ČR, Armády České republiky i jiných orgánů a organizací státní správy.

Uzavření badatelsky VHA

Výstava

UPOZORNĚNÍ PRO ŽADATELE O INFORMACE Z VHA ↔ ZDE KLIKNI

Kde nás najdete - mapa

GPS : 50°05'10"N 14°18'30"E

VHA

- Inventáře
- Kartotéka podlých v 1. světové válce
- Vojenské matricule
- Dokumentace příslušníků SS - strážných v KT
- Letecké kary ze příslušníků RAF

11:42 7.6.2019

- 1) Legionáři
- 2) Padlí v 1. světové válce (zatím do roku 1916)
- 3) Příslušníci čs. vojenských jednotek v zahraničí
- 4) Padlí v 2. světové válce

I v tomto případě za základ databáze posloužily archivní prameny, které se nalézají ve VHA. Jejím jádrem je kartotéka padlých a nezvěstných v 1. sv. válce, tzv. zelená kartotéka (VHA disponuje i tzv. bílou kartotékou padlých a nezvěstných v 1. sv. válce, není identická s tou zelenou, je naskenovaná a v nejbližší době bude na internetových stránkách VÚA zveřejněna v podobě elektronické kartotéky). Předkládaná databáze si nemůže dělat nárok na to, aby zahrnovala všechny padlé ve válce. Kartotéka nevznikla na základě systematické válečné evidence. Jedná se o dodatečně sestavenou kartotéku, jež čerpala informace z pramenů jako vojenské úmrtní matriky, soudní prohlášení za mrtva a jiných dokumentů vojenské správy.

Příjmení

Jméno

Místo narození

Zadejte kde voják sloužil

Legionáři
Padlí v 1. světové válce
Padlí v 2. světové válce
Příslušníci čs. vojenských jednotek v zahraničí

- 1) Kartotéka padlých (celá válka)
- 2) Vojenské matriky
- 3) Letecké karty příslušníků RAF
- 4) Osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb.

VHA

- ▶ Inventáře
- ▶ Kartotéka padlých v 1. světové válce
- Vojenské matriky
- ▶ Dokumentace příslušníků SS - strážných v KT
- ▶ Letecké karty čs. příslušníků RAF
- Osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb.

Seznamy ztrát rak.-uherské armády

www.vhu.cz/ knihovna/seznamy-padlych-zemelych-nezvestnych-raneny-ch-ci-zajatych-v-1-svetove-valce/

KONTAKTY A OTEVÍRACÍ DOBA NAŠICH MUZEÍ ARMÁDNÍ MUZEUM ŽITKOV LETECKÉ MUZEUM KBELY VOJENSKÉ TECHNICKÉ MUZEUM LEŠANY

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV PRAHA

DOMŮ O NÁS EXPOZICE SBÍRKY **KNIHOVNA** SYMBOLIKA VEDA VZDĚLÁVÁNÍ

Seznamy ztrát rakousko-uherské armády z první světové války – online a k tištěným pramenům

Vojenský historický ústav Praha zpřístupnil digitální kolekci tištěných pramenů věnovaných válečným ztrátám rakousko-uherské armády z let 1914–1918 v prostředí Digitální studovny Ministerstva obrany ČR. S ohledem na velký zájem o pátrání po osudech vojáků první světové války následující řádky připomenou, jaké zdroje jsou dostupné, jak vznikaly, co v nich lze nalézt, a zároveň poradí, jak je mohou badatelé účelně využívat.

Do války v roce 1914 vstupovala rakousko-uherská armáda vybavena poměrně propracovaným systémem evidence válečných ztrát. Příslušné služební knihy jasně a do detailu vymezovaly postupy, jak pohřbívát padlé a zemřelé vojáky, jak je z tohoto světa řádně vyprovodit i po vojensko-administrativní stránce a jak naložit s osobními věcmi, jež po nich zůstaly. Jelikož válečné ztráty zahrnovaly – řečeno úředním eufemismem – veškerý úbytek početního stavu, způsobený válečnou činností, pamatovaly předpisy i na raněné a nemocné vojáky, nezvěstné i na ty, kteří padli do zajetí.

Teorie však narazila na praxi úvodních tažení a záhy se ukázalo, jak rakousko-uherská vojenská správa podcenila nárůst této agendy. Teprve pod náporom nebývalého množství válečných ztrát vyvstaly problémy, na něž se dříve nepomyslelo a jež bylo třeba v mimořádných poměrech obratně vyřešit. Že se v obdobné situaci ocitly snad všechny válečné armády, je nadsada.

Zajímavé vojenské osobnosti

Hluk: MUDr. Jan Kessler, RL, ON, +1943

Kunovice: Miroslav T. Miklík, SL, RL, vězněn

Uh. Brod: Vojtěch Luža, SL, RL, Rada tří, +1944

Bánov: Josef Bublík, skupina BIOSCOP, +1942

Uh. Ostroh: František Bogataj, skupina Carbon

Uh. Brod: Ivan Haluzický, SNP, čs. arm. sbor

Buchlovice: František Vaculík, RAF, SNP, +1944

Uh. Hradiště: Vladislav Perůtka, čs. arm. sbor, +1945

Tupesy: Vincenc Smělík, vlád. vojsko, partyzán Itálie

Děkuji za pozornost.